

สาส์นจากเลขาธิการองค์การศุลกากรโลก เนื่องในโอกาสวันศุลกากรสากลประจำปี ๒๕๖๑^๑

ในแต่ละปี เลขาธิการองค์การศุลกากรโลก (WCO) จะกำหนดหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับประชาคมศุลกากรระหว่างประเทศ เนื่องในโอกาสวันศุลกากรสากล (International Customs Day) ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๖ มกราคม ของทุกปี โดยปี ๒๕๖๑ นี้ มีคำขวัญว่า “สภาพแวดล้อมที่มั่นคงปลอดภัยสำหรับการประกอบธุรกิจเพื่อเศรษฐกิจที่ก้าวหน้า” (A secure business environment for economic development) เพื่อส่งเสริมให้สมาชิก WCO หาแนวทางสร้างสภาพแวดล้อมสำหรับการประกอบธุรกิจที่เอื้ออำนวยต่อการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งหาแนวทางที่ดีที่สุดในการให้บริการประชาชนและเสริมสร้างศักยภาพแก่ผู้ประกอบการ

“ความมั่นคงปลอดภัย” ในคำขวัญ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ปลอดภัย เป็นธรรม และยั่งยืน ในคำคำเดียว โดยสภาพแวดล้อมดังกล่าวจะช่วยให้ธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจขนาดย่อม ขนาดเล็ก และขนาดกลาง (MSMEs) ได้ขยายกิจการ และสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ประกอบการให้เข้าสู่ตลาดการค้าระหว่างประเทศ ได้อย่างเต็มที่ รวมทั้งสนับสนุนผู้ประกอบการเหล่านั้นให้คิดค้นนวัตกรรม เพิ่มการจ้างงาน และลงทุน ในด้านทรัพยากรมนุษย์ เพื่อกระตุ้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิต

นอกจากนี้รัฐบาลควรให้ความสำคัญในการแทรกแซงบางประการเพื่อให้ธุรกิจได้เติบโตแล้ว รัฐบาลยังควรให้ความสำคัญกับการพิจารณาสภาพแวดล้อมภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของธุรกิจด้วย ด้วยเหตุนี้ จากมุมมองของศุลกากร ข้าพเจ้าขอใช้โอกาสนี้ในการสร้างและพัฒนาแนวคิดสภาพแวดล้อมที่ “มั่นคงปลอดภัย” (secure) โดยเฉพาะองค์ประกอบสำคัญของแนวคิดดังกล่าว ได้แก่ “เอื้ออำนวย” (enabling) “ปลอดภัย” (safe) “เป็นธรรมและยั่งยืน” (fair and sustainable)

งานวิจัยที่มีข้อมูลรองรับและได้รับการยอมรับจากนานาชาติได้แสดงให้เห็นที่ประจักษ์ว่า ศุลกากรสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างสภาพแวดล้อมที่ “เอื้ออำนวย” ต่อธุรกิจ หรืออีกนัยหนึ่งคือ การสร้างสภาพแวดล้อมที่มีเสถียรภาพและคาดการณ์ได้โดยวิธีต่าง ๆ เช่น การทำให้พิธีการศุลกากรลดความซับซ้อน ขจัดภาระจรรยาบรรณที่ซับซ้อน ส่งเสริมการมีสำนึกและการปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม และอำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายสินค้า ยานพาหนะ และบุคคลข้ามพรมแดนในภาพรวม

การสร้างเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ธุรกิจที่ถูกกฎหมายต้องการห่วงโซ่อุปทานที่มีความปลอดภัย แต่ภัยบางประการแฝงอยู่ในการค้าเอง เช่น การขนส่งสินค้าผิดกฎหมายที่อาจเป็นอันตรายต่อ

^๑ http://www.wcoomd.org/en/media/newsroom/2018/january/message-from-the-wco_international-customs-day-2018.aspx

สุขอนามัยของประชาชน ความปลอดภัย และความมั่นคง ในการนี้ การต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ เช่น การให้การสนับสนุนทางการเงินแก่องค์กรก่อการร้ายสากลโดยอาศัยการค้าผิดกฎหมาย เป็นความรับผิดชอบของศุลกากรที่ศุลกากรพยายามอย่างจริงจังเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ “ปลอดภัย”

ประการสุดท้ายนี้ ศุลกากรต้องมุ่งมั่นเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่ “เป็นธรรมและยั่งยืน” การนำเข้าสินค้าผิดกฎหมาย เช่น สินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หรือสินค้าถูกกฎหมายที่ถูกลักลอบนำเข้าเพื่อหลีกเลี่ยงภาษีหรือที่สำแดงราคาเท็จ อาจก่อให้เกิดความเสียหายอันใหญ่หลวงต่อเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งนี้ สถานการณ์ดังกล่าวไม่เพียงก่อให้เกิดผลกระทบต่อรายได้ของทั้งผู้ประกอบการถูกกฎหมายและรัฐบาลเท่านั้น แต่ยังมีผลกระทบต่อ การปกครอง เศรษฐกิจ การพัฒนา และความมั่นคงของมนุษย์ทั่วทั้งโลก

ปัจจัยต่าง ๆ ในการสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้แก่สภาพแวดล้อมในการประกอบธุรกิจดังที่กล่าวมานี้ อยู่ในวาระการทำงานของ WCO มาหลายปี โดยเครื่องมือและโครงการริเริ่มต่าง ๆ ของ WCO ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อพร้อมให้ความช่วยเหลือแก่ศุลกากรในการสร้างสภาพแวดล้อมในอุดมคติ เพื่อให้การค้าระหว่างประเทศเจริญเติบโต อันจะช่วยยกระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

เครื่องมือและโครงการริเริ่มดังกล่าว เช่น อนุสัญญาาระหว่างประเทศว่าด้วยการพิธีการศุลกากรให้ง่ายและสอดคล้องกัน (ฉบับปรับปรุง) SAFE Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade และโครงการด้านความมั่นคงขององค์การศุลกากรโลก โดยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการข้อท้าทายด้านความมั่นคงที่ชายแดนด้วยการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับการควบคุมผู้โดยสาร การควบคุมการเคลื่อนย้ายสารเคมีที่อาจนำไปใช้ในการผลิตระเบิดแสวงเครื่อง การควบคุมสินค้าที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ การต่อสู้กับการลักลอบขนส่งอาวุธขนาดเล็กและมีน้ำหนักเบา (SALW) และการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่การก่อการร้าย โดยเครื่องมือและโครงการริเริ่มทั้งหมดเหล่านี้ไม่เพียงแต่ช่วยยกระดับขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการค้าในภาพรวมเท่านั้น แต่ยังช่วยเพิ่มความมั่นคงปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกทางการค้าด้วย

หัวข้อในปีนี้เป็นสิ่งสะท้อนถึงความมุ่งมั่นของศุลกากรในการอำนวยความสะดวกทางการค้าในปัจจุบัน ตามความตกลงว่าด้วยการอำนวยความสะดวกทางการค้าขององค์การการค้าโลก (WTO’s Trade Facilitation Agreement) มีผลบังคับใช้ และ ๒๐๓๐ Agenda for Sustainable Development ที่ประมุขแห่งรัฐและผู้แทนระดับสูงได้บรรลุระหว่างการประชุม ณ สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ มหานครนิวยอร์ก เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๘ ที่ได้กำหนดเป้าหมายใหม่สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกและสนับสนุนความพยายามในการปลดปล่อยศักยภาพของสตรีในแวดวงธุรกิจ ในฐานะวิธีในการยกระดับกิจการเพิ่มการทำงาน และบรรเทาความยากจน

ตลอดทั้งปี ๒๕๖๑ นี้ ข้าพเจ้าขอเชิญชวนให้สมาชิก WCO สนับสนุนและแลกเปลี่ยนวิธีการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้ธุรกิจเข้ามามีส่วนร่วมในการค้าระหว่างประเทศและมีการแข่งขันที่เป็นธรรม โดยเน้นข้อท้าทายที่ประสบ นำเสนอโครงการที่จะเป็นแรงบันดาลใจ รวมทั้งแนวปฏิบัติที่ดีที่สุด กิจกรรมดังกล่าวจะดำเนินการในระยะยาวเพื่อประสานประชาคมศุลกากรเข้าไว้ด้วยกัน สร้างเสริมความเป็นหุ้นส่วนและความร่วมมือ อันเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งสู่ความสำเร็จในบริบทการค้าในปัจจุบัน

ในขณะเดียวกัน สำนักงานเลขาธิการองค์การศุลกากรโลกจะสนับสนุนส่งเสริมเครื่องมือและโครงการริเริ่มที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งภารกิจหลากหลายที่กำลังปฏิบัติ เช่น การต่อสู้กับอาชญากรรมข้ามชาติ การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้อง การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์กับการให้บริการของศุลกากร การบริหารจัดการธุรกรรมการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามแดนที่มีประสิทธิภาพ การสร้างมาตรฐานในการแลกเปลี่ยนข้อมูล การสร้างเสริมความร่วมมือระหว่างศุลกากรและสรรพากร การแก้ปัญหาการสำแดงราคาเท็จ และการปราบปรามการคอร์รัปชัน เป็นต้น

ขอให้ทุกท่านมีความสุขในวันศุลกากรสากล

Kunio Mikuriya
(เลขาธิการองค์การศุลกากรโลก)